

Wel of niet kiezen voor diabetesspecifieke drinkvoeding?

Er zijn verschillende ziektespecifieke drinkvoedingen voor diabetespatiënten op de markt. Maar in de klinische praktijk is veel onzekerheid over de effectiviteit van deze diabetesspecifieke drinkvoeding op de glykemische regulatie van diabetespatiënten. Wat zijn de redenen om er al dan niet voor te kiezen?

Het onderzoek vond plaats via een online enquête. We hebben deze enquête in samenwerking met de NVD verspreid onder diëtisten over het gehele land, via hun social-mediakanalen. De doelgroep van de enquête waren diëtisten werkzaam met diabetespatiënten, die zowel diabetesspecifieke als niet-ziektespecifieke drinkvoeding inzetten tijdens de behandeling. Hierin vroegen we onder andere welke diabetesspecifieke drinkvoeding ze in de praktijk gebruiken.

Vervolgens hebben we een literatuuronderzoek gedaan, waarbij we zochten naar artikelen die inzicht geven in het effect van diabetesspecifieke drinkvoeding op de glykemische regulatie, ten opzichte van niet-ziektespecifieke drinkvoeding. Daarnaast hebben we nog een apart literatuuronderzoek uitgevoerd naar de drie meest gebruikte diabetesspecifieke drinkvoeding volgens de enquête-doelgroep.

RESULTATEN

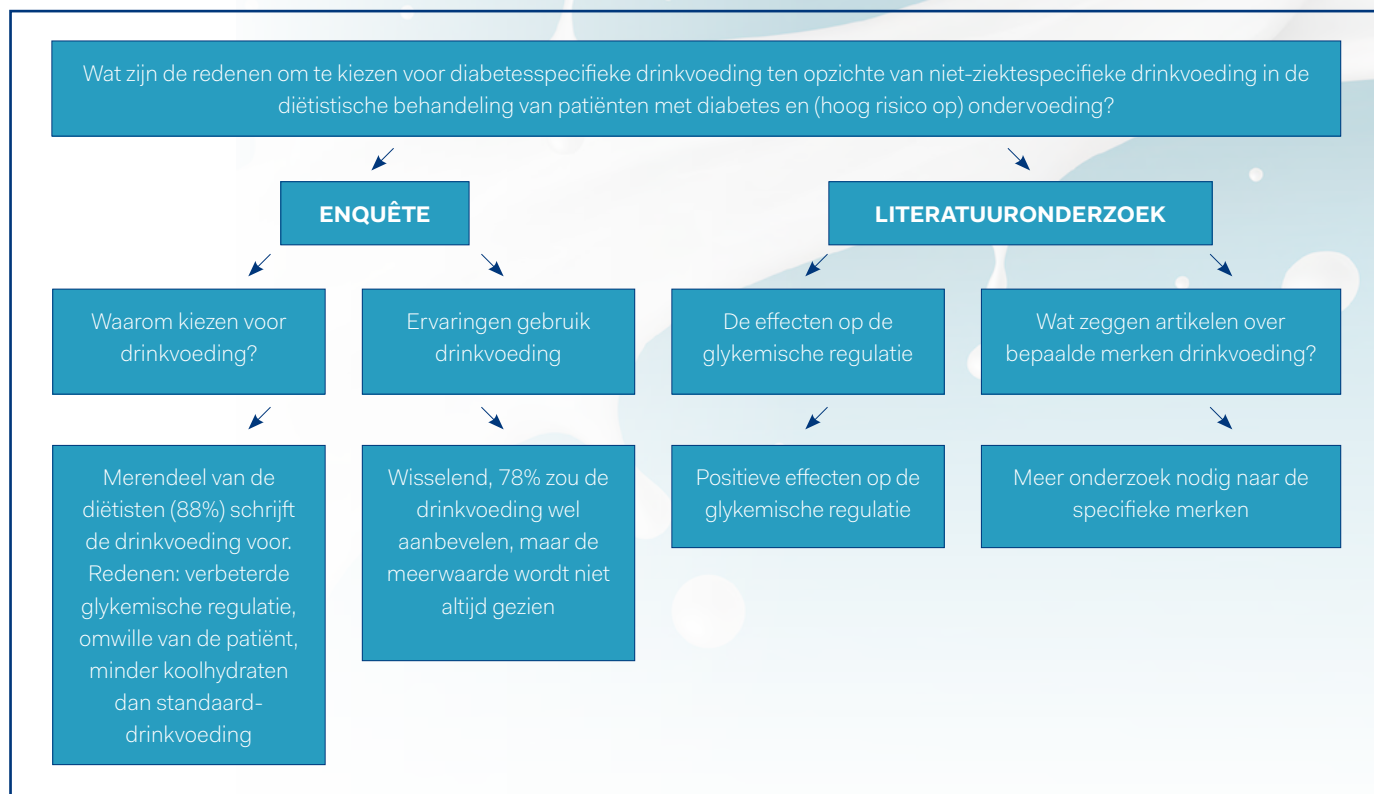
Van de diëtisten die hebben deelgenomen aan de enquête (respons: n=50), is het grootste deel werkzaam in de klinische setting (48 procent) of in de eerstelijnszorg (50 procent). Een groot deel van de respondenten (88 procent) gebruikt diabetes-specifieke drinkvoeding. De meest gebruikte drinkvoedingen zijn: Glucerna 1,5 kcal (66 procent), Fresubin DB (60 procent) en Diasip (50 procent).

In de praktijk zijn volgens de diëtisten positieve effecten te zien op de glykemische regulatie. Een van de redenen om geen diabetesspecifieke drinkvoeding voor te schrijven, is dat het minder calorieën en eiwitten bevat in vergelijking met niet-ziektespecifieke drinkvoeding. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat er meer, en kwalitatief betere, onderzoeken te vinden zijn over diabetesspecifieke drinkvoeding in het algemeen, maar dat er minder onderzoeken te vinden zijn wanneer je zoekt naar artikelen over Diasip, Glucerna 1,5 kcal en Fresubin DB. De artikelen over diabetes-specifieke drinkvoeding in het algemeen laten een mogelijk positief effect zien op de glykemische regulatie van diabetespatiënten, zoals significant verlaagde HbA1c-waarden.^{1,2,3}

IN DE PRAKTIJK

Van de ondervraagde professionals uit de enquête is het merendeel positief over het gebruik van diabetesspecifieke drinkvoeding in de praktijk. Een klein deel geeft aan minder goede ervaringen te hebben en geen verschillen te zien in de glykemische regulatie. Mogelijk heeft dit te maken met andere (ziekte)factoren.

Figuur 1. Resultaten van het onderzoek.

In de systematic reviews van ons onderzoek zien we positieve uitkomsten bij de keuze voor diabetespecifieke drinkvoeding, namelijk een verbetering van de glykemische regulatie bij het gebruik van deze drinkvoeding.^{1,2,3} We moeten er echter rekening mee houden dat niet alle onderzoeken waren gericht op diabetespatiënten met (risico op) ondervoeding.^{1,3} Op dit moment blijkt dat de drinkvoeding van het merk Diasip het best onderzocht is: de gevonden literatuur heeft de hoogste kwaliteit. Dit is in verband met de hoogste kwaliteit van gevonden literatuur en daarnaast ook weer het mogelijk positieve effect op de glykemische regulatie.

Kijkend naar de praktijk zou diabetespecifieke drinkvoeding in een poliklinische of eerstelijnssetting overwogen kunnen worden. In de klinische setting zouden verschillende ziekte- en stressfactoren invloed kunnen hebben op de werking van de drinkvoeding. Daar is in de artikelen van ons onderzoek nog onvoldoende naar gekeken.^{1,2,3} Het is daarom goed om kritisch te blijven tijdens het gebruik van de drinkvoeding, want onafhankelijk vervolgonderzoek is belangrijk. In het overgrote deel van de artikelen was er sprake van belangenverstremgeling, wat zou kunnen leiden tot vertekende uitkomsten.^{1,3} Een suggestie voor vervolgonderzoek is daarom: een volledig onafhankelijk onderzoek naar de effecten van het gebruik van diabetespecifieke drinkvoeding door diabetespatiënten, zonder enige vorm van belangenverstremgeling.

AUTEUR

DEMI VAN GAAL EN JOLIEN GROOT STUDENTEN HAN VOEDING EN DIËTETIEK
SONJA VAN OERS DOCENTBEGELEIDER HAN
DR. EMMELYNE VASSE PRAKTIJKBEGELEIDER

CONTACT

PRAKTIJKBUREAU.VOEDING@HAN.NL

LITERATUUR

- 1 Sanz-París A, Matía-Martín P, Martín-Palmero N, et al. Diabetes-specific formulas high in monounsaturated fatty acids and metabolic outcomes in patients with diabetes or hyperglykemia. A systematic review and meta-analysis. *Clinical Nutrition*. 2020;39(11):3273-82. <https://doi.org/10.1016/j.clnu.2020.02.036>
- 2 Ojo O, Brooke J. Evaluation of the Role of Enteral Nutrition in Managing Patients with Diabetes: A Systematic Review. 2014. *Nutrients*;6(11):5142-52. <https://doi.org/10.3390/nu6115142>
- 3 Elia M, Ceriello A, Laube H, et al. Enteral nutritional support and use of diabetes-specific formulas for patients with diabetes. 2005. *Diabetes Care*;8(9):2267-79. <https://doi.org/10.2337/diacare.28.9.2267>